

**„Vabariigi Valitsuse 15. märtsi 2007. a määruse nr 76
„Pärnu maakonna kaitsealuste parkide ja puistute piirid” ja
Vabariigi Valitsuse 5. oktoobri 2006. a määruse nr 214
„Lääne maakonna kaitsealuste parkide piirid”
muutmine” eelnõu**

SELETUSKIRI

1. Sissejuhatus

Looduskaitseseaduse § 10 lõike 1 alusel on Vabariigi Valitsusel õigus võtta alla ja kehtestada ala kaitsekord. Eelnõukohase määrusega korrigeeritakse kaitsealuste Pärnu maakonna parkide – Lydia Koidula pargi, Munamäe pargi, Pärnu rannapargi (edaspidi *Rannapargi*), Sõpruse pargi, Vabaduse (Võidu) pargi (edaspidi *Vabaduse pargi*), Valli pargi, Pärnu vanapargi (edaspidi *Vanapargi*) ja Vändra pargi ning Kuninga tänava puiestee ja Vanapargi (Revolutsiooni) tänava puiestee (edaspidi *Vanapargi tänava puiestee*) piire. Luuakse seni ilma ametliku välispiirita olnud Pühavaimu tänava ja Ringi tänava puiesteele ametlik välispiir ja muudetakse objekti tüüpi. Lisatakse varem Lääne maakonnas asunud Massu mõisa park, Vanamõisa mõisa park ja Vatla mõisa park Pärnu maakonna kaitsealuste parkide hulka. Matsalu mõisa park arvatakse parkide määrusest välja, kuna see on liidetud piiranguvööndina Matsalu rahvuspargi koosseisu. Kehtivat kaitsekorda ei muudeta.

Kaitsealused pargid ja puistud asuvad Pärnu maakonnas Pärnu linnas, Tori vallas, Lääneranna vallas ja Põhja-Pärnumaa vallas.

Seniste määruste muutmine toimub kooskõlas looduskaitseseaduse § 13 lõikega 1 ning muutmise eesmärk on tagada parkide ajalooliselt kujunenud planeeringu, väärtusliku puistu ning pargikunsti hinnaliste kujunduselementide kaitse ja säilimine.

Vabariigi Valitsuse määruse eelnõu on koostanud Keskkonnaameti looduskaitse planeerimise osakonna spetsialist Agnes Putnik (tel 5309 2504, e-post agnes.putnik@keskkonnaamet.ee), eelnõu looduskaitseseadusele vastavust ja seletuskirja nõuetekohast vormistust on kontrollinud Keskkonnaameti looduskaitse planeerimise osakonna juhtivspetsialist Nele Saluveer (tel 5693 9110, e-post nele.saluveer@keskkonnaamet.ee). Eelnõu õigusekspertiisi on teinud Keskkonnaameti õigusosakonna jurist Maria Muljarova (tel 5384 6615, e-post maria.muljarova@keskkonnaamet.ee). Kliimaministeeriumi kontaktisik eelnõu ministeeriumitevahelisel kooskõlastamisel ja kinnitamisel on Marika Erikson (tel 626 2880, e-post marika.erikson@envir.ee). Eksperdi hinnangu on Pärnu linna parkide ja puisteede osas andnud Kristiina Hellström. Eelnõu on keeleliselt toimetanud Siiri Soidro (tel 640 9308, e-post siiri.soidro@tlu.ee).

2. Eelnõu sisu ja muudatuste põhjendused

Pärnu maakonna kaitsealuste parkide ja puistute piirid kinnitati Vabariigi Valitsuse 15. märtsi 2007. a määrusega nr 76 „Pärnu maakonna kaitsealuste parkide ja puistute piirid” (edaspidi *määrus nr 76*). Praegu on Pärnu maakonnas uuendamata kaheksa pargi ja nelja puiestee piirid. Määrusega korrigeeritakse varasemate õigusaktidega kaitse alla võetud Lydia Koidula pargi, Munamäe pargi, Rannapargi, Sõpruse pargi, Vabaduse pargi, Valli pargi, Vanapargi ja Vändra

pargi ning Kuninga tänava puistee ja Vanapargi tänava puistee piire ning lisatakse need pargid ja puisteed määruse nr 76 koosseisu. Luuakse seni ilma ametliku välispiirita olnud Pühavaimu tänava ja Ringi tänava puisteele ametlik välispiir ning lisatakse need puisteed määruse nr 76 koosseisu. Lisatakse varem Lääne maakonnas asunud Massu mõisa park, Vanamõisa mõisa park ja Vatla mõisa park Pärnu maakonna kaitsealuste parkide hulka.

Parkidel on praegu nõukogudeaegsed piiriskeemid, mille alusel on piirid kantud keskkonnaregistrisse. Tegemist ei ole uute kaitsealade kaitse alla võtmisega, vaid olemasolevatele kaitstavatele aladele optimaalsete ja looduses jälgitavate piiride kehtestamisega. Täpsustatakse ja ajakohastatakse parkide ja puisteede nimed. Piiride korrigeerimisel tagatakse parkide ajalooliselt kujunenud planeeringu, väärtusliku puistu ning pargikunsti hinnaliste kujunduselementide kaitse ja säilimine.

Määruse § 1 lõike 1 punktiga 1 täiendatakse Pärnu maakonna kaitsealuste parkide loetelu Lydia Koidula, Massu mõisa, Munamäe, Sõpruse, Vabaduse, Valli, Vanamõisa mõisa, Vatla mõisa ja Vändra pargiga ning Rannapargi ja Vanapargiga.

Määruse § 1 lõike 1 punktiga 2 täiendatakse Pärnu maakonna kaitsealuste puisteede loetelu Kuninga tänava, Pühavaimu tänava, Ringi tänava ja Vanapargi tänava puisteedega.

Määruse § 1 lõike 1 punktiga 3 muudetakse esimest normitehnilist märkust. Märkusele lisatakse selgitus, et kaitsealuste parkide ja puistute välispiirid on kantud määruse lisades esitatud kaartidele, mille koostamisel on kasutatud Eesti põhikaarti (mõõtkava 1 : 10 000) ja maakatastri andmeid. Lisatakse ka viide keskkonnaportaali ja maainfosüsteemi veebilehele keskkonnaportal.ee ja www.maaamet.ee.

Määruse § 1 lõike 1 punktiga 4 täiendatakse senist määrust kaheksanda ja üheksanda normitehnilise märkusega, milles märgitakse Massu mõisa, Vanamõisa mõisa, Vatla mõisa ja Vändra pargi kaitse alla võtmise otsused, kuna need erinevad senise määruse teises, kolmandas, neljandas, viiendas, kuuendas ja seitsmendas normitehnilises märkuses esitatud kaitse alla võtmise otsustest.

Määruse § 1 lõike 1 punktiga 5 täiendatakse senise määruse lisa uue määruse lisas esitatud kaartidega „Lydia Koidula park”, „Massu mõisa park”, „Munamäe park”, „Rannapark”, „Sõpruse park”, „Vabaduse park”, „Valli park”, „Vanamõisa mõisa park”, „Vanapark”, „Vatla mõisa park”, „Vändra park”, „Kuninga tänava puistee”, „Pühavaimu tänava puistee”, „Ringi tänava puistee” ja „Vanapargi tänava puistee”. Nende parkide ja puisteede kogupindala on 97,25 ha. Pindala sisaldab ka Massu mõisa, Vanamõisa mõisa ja Vatla mõisa parki, mille piire määrusega ei muudeta.

2017. aastal moodustus Lihula, Hanila, Varbla ja Koonga valla liitumisel Lääneranna vald. Varem Lääne maakonnas asunud Lihula valla territoorium hakkas kuuluma Pärnu maakonna koosseisu. Seoses sellega asuvad Massu mõisa park, Vanamõisa mõisa park ja Vatla mõisa park, mille piir kinnitati Vabariigi Valitsuse 5. oktoobri 2006. a määrusega nr 214 „Lääne maakonna kaitsealuste parkide piiride muutmine” (edaspidi ka *määrus nr 214*), Pärnu maakonnas. Otsus¹, millega võeti kaitse alla Matsalu mõisa park, tunnistati kehtetuks määrusega², millega kehtestati Matsalu rahvuspargile uus kaitse-eeskiri ja kaitsealune park

¹ Haapsalu Rajooni TSN Täitevkomitee 22. aprilli 1964. a otsus nr 17 „Looduslikult kaunite kohtade, parkide, põliste puude ja teiste kaitset väärivate looduslike objektide säilitamine“ lisa nr 1 punkt 9

² Vabariigi Valitsuse 17.03.2023 määrus nr 34

liideti piiranguvööndina Matsalu rahvuspargi koosseisu. Sellest tulenevalt muudetakse määruse § 1 lõike 2 punktidega 1 ja 2 määrust nr 214 ning tunnistatakse kehtetuks § 1 punktid 5, 6, 10 ja 11 ning lisas 10 esitatud kaardid „Massu mõisa park”, „Matsalu mõisa park”, „Vanamõisa mõisa park” ja „Vatla mõisa park”. Massu mõisa park, Vanamõisa mõisa park ja Vatla mõisa park lisatakse Pärnu maakonna kaitsealuste parkide loetellu ja Matsalu mõisa park eemaldatakse Läänemaa parkide määrusest.

2.1. Kaitstavate parkide ja puisteede piirid

Parkide piiritlemisel on lähtutud põhimõttest kaitsta parki kui tervikut, sealhulgas nii pargi elus (põlispuud, pargi puistu ja neist sõltuvad elustikurühmad) kui ka eluta (pargi planeering, pargi piirid, väikevormid ja muud kultuuriväärtused) väärtusi. Piiritlemisel on arvestatud, et alade piirid peavad olema looduses selgelt tuvastatavad ja üheselt mõistetavad. Seetõttu on piiritlemisel kasutatud selgepiirilisi ja ajas vähe muutuvaid objekte (teede servad, veekogude kaldad, haljasalade servad, mõõdistatud maatüksused). Kui piiritlemisel ei olnud võimalik kasutada eespool nimetatud objekte, kasutati mõttelisi sirgjooni. Pargi piiridest jäetakse välja piirkonnad, mis on hävinud või looduskaitseväärtuse kaotanud. Pargi piiride korrigeerimise käigus liidetakse pargiga seni piiridest välja jäänud, kuid pargi juurde kuuluvad kujunduslikult tähtsad ja pargi kompositsiooni ühtsesse tervikusse kuuluvad alad. Parkide ja puisteede piiritlemisel on arvestatud 2013. aastal Kristiina Hellströmi koostatud eksperdihinnangus „Arvamus Pärnu linna riikliku looduskaitse alla kuuluvate parkide ja alleede väärtuste ning seisundi kohta” esitatud piiritlemise ettepanekutega. Puisteede piiritlemisel on lähtutud lisaks Kadri Kõresaare ja Kristiina Kupperi koostatud dokumendist „Pärnu kaitsealuste alleede hoolduskava 2014–2020” (2013). Ringi tänava puistee piiritlemisel on arvestatud linnavalitsuse soovi, et looduskaitsealune objekt kattuks alleede hoolduskavas esitatud objektiga. Seetõttu on piiritlemisel kasutatud põhikaardile kantud tee servast arvestatud puhvreid. Parkide piirid on kantud kaardile, kasutades alusena Eesti põhikaarti (mõõtkava 1 : 10 000) ja maakatastri andmeid.

Pärast piirimuudatusi on Lydia Koidula pargi, Massu mõisa pargi, Munamäe pargi, Rannapargi, Sõpruse pargi, Vabaduse pargi, Valli pargi, Vanamõisa mõisa pargi, Vanapargi, Vatla mõisa pargi, Vändra pargi, Kuninga tänava puistee, Pühavaimu tänava puistee, Ringi tänava puistee ja Vanapargi tänava puistee uus kogupindala 97,25 ha, sealhulgas on eramaid 19 ha, munitsipaalmaid 77,57 ha ja riigimaid 0,68 ha. Parkide ja puisteede praegu kehtiv kogupindala on 103,1 ha. Nimetatud parkide ja puisteede pindala väheneb summaarselt 8,33 ha, millest eramaa moodustab 4,67 ha, munitsipaalmaa 3,51 ha ja riigimaa 0,15 ha. Massu mõisa, Vanamõisa mõisa ja Vatla mõisa pargi piire määrusega ei muudeta. Massu mõisa pargi pindala on 5,7 ha, sealhulgas on eramaad 5,6 ha ja riigimaad 0,08 ha. Vanamõisa mõisa pargi pindala on 6,2 ha, sealhulgas on eramaad 1,9 ha, riigimaad 0,12 ha ja munitsipaalmaad 4,1 ha. Vatla mõisa pargi pindala on 14,1 ha, sealhulgas on eramaad 5,1 ha, munitsipaalmaad 8,6 ha ja riigimaad 0,45 ha.

Eramaade pindalamuudatused on järgmised: Rannapargi pindala väheneb 4,7 ha, sest pargi piiridest arvatakse välja hoonestusalad nagu sanatoorium Tervis, modernsed elamud, majutusasutused ja hoonestuseesmärgiga planeeringuala. Vanapargi pindala väheneb 0,01 ha, sest pargipiir viiakse vastavusse katastriüksuse piiriga. Vändra pargi pindala väheneb 0,002 ha, sest pargi piiridest arvatakse välja eraaed.

2.1.1. Pargid

Lydia Koidula pargi praegu kehtiv pindala on 1,86 ha, **kavandatavate piiridega pindala on 1,21 ha**. Park asub kogu ulatuses munitsipaalmaal. Pargi pindala väheneb 0,65 ha võrra, kuna pargi koosseisus olevad alleed piiritletakse tervikuna Kuninga, Pühavaimu ja Ringi tänava puistee koosseisu. Kavandatav välispiir kulgeb mööda haljasala serva ja mööda põhikaardile kantud tee servast moodustatud 16 m laiust puhvrit.

Munamäe pargi praegu kehtiv pindala on 1,85 ha, **kavandatavate piiridega pindala on 1,69 ha**. Park paikneb tervenisti munitsipaalmaal. Pargi pindala väheneb välispiiri korrigeerimise tulemusel teeala ja Ringi tänava puistee arvelt 0,16 ha. Uus välispiir kulgeb mööda haljasala serva, mõttelisi sirgeid ja puhvri serva. Puhver on määratud vastavalt puuderidade arvule põhikaardile kantud tee servast 5 ja 8,5 m kaugusele. Välispiiri lõunaosas on punkt koordinaatidega 58,38203252 ja 24.49665301 ning sellest lähtuv sirge ühendab omavahel 5 ja 8,5 m laiuseid puhvreid.

Rannapargi praegu kehtiv pindala on 48,61 ha, **kavandatavate piiridega pindala on 44,52 ha**. Park asub suuremas osas munitsipaalmaal (6,14 ha asub eramaal ja 0,03 ha asub riigimaal). Rannapargi pindala väheneb 3,93 ha võrra. Pargi piiridest arvatakse välja loodenurgas paiknevad hoonestusalad katastriüksustel Seedri tn 6 (62510:009:7750) (haljasala jääb pargi koosseisu), Seedri tn 4 (62510:009:3540), Rammelga tn 5 (62510:009:4291), Seedri tn 2c (62510:009:4271), Seedri tn 2b (62510:009:4261), Seedri tn 2a (62510:009:4251), Rammelga tn 3 (62510:009:4281), Seedri tn 2 (62510:009:1941), Mere pst 12 (62510:016:3120) ja Ranna pst 9 (62512:048:3410). Eelmainitud maaüksustel paiknevad sanatoorium Tervis, modernsed elamud, majutusasutused ja hoonestuseesmärgiga planeeringuala. Need asuvad haljasala servas ega kanna endas ajaloolise planeeringu ega kultuurilooga seotud väärtusi, samuti ei ole need alad dendroloogiliselt olulised. Välispiir kulgeb mööda kaldajoont, katastriüksuseid, teeservi (v.a A. H. Tammsaare puistee, Lehe tänava ja Ranna puistee juures, kus piir kulgeb mööda tee telgjoont), haljasala serva, kõlvikupiire, piirdeaeda, mõttelisi sirgeid ning hoonestatud kinnistute välispiire.

Sõpruse pargi kehtiv pindala on 6,5 ha, **kavandatavate piiridega pindala on 6,61 ha**. Park asub peaaegu kogu ulatuses munitsipaalmaal (0,0004 ha asub eramaal katastriüksusel 74101:001:0141). Võrreldes kehtiva välispiiriga suureneb pargi pindala 0,1 ha piiri põhikaardiga vastavusse viimisel. Pargi piir kulgeb mööda veekogu kallast, kraavi serva, tee serva, haljasala serva, kõlvikute piire, raja serva ja kaitsealuse Sindi kirikupargi välispiiri.

Vanapargi praegu kehtiv pindala on 3,79 ha, **kavandatavate piiridega pindala on 3,29 ha**. Park asub kogu ulatuses munitsipaalmaal. Võrreldes kehtiva välispiiriga väheneb pargi pindala 0,5 ha tealade arvelt. Täielikult jääb pargi koosseisust välja Jalaka tänav. Seetõttu jaguneb park kaheks lahustükiks. Uus välispiir kulgeb mööda katastripiiri, v.a Karja tänavaga külgnev osa, mis on piiritletud selliselt, et teed ääristav puistee jääks pargi koosseisu (58,387788 ja 24,5068298; 58,3837482 ja 24,5068071; 58,38369879 ja 24,50677609; 58,3836584 ja 24,5067528; 58,3836196 ja 24,5067740; 58,3835871 ja 24,5068128; 58,3835361 ja 24,5068684; 58,3830133 ja 24,5082336 ning 58,3826094 ja 24,5092633).

Vabaduse pargi praegu kehtiv pindala on 0,72 ha, **kavandatavate piiridega pindala on 0,68 ha**. Park asub kogu ulatuses munitsipaalmaal. Võrreldes kehtiva välispiiriga väheneb pargi pindala lõunaküljel asuva asfalteeritud ala arvelt 0,04 ha. Uus välispiir kulgeb mööda haljasala serva ja mõttelisi sirgeid.

Valli pargi praegu kehtiv pindala on 5,99 ha, **kavandatavate piiridega pindala on 6,04 ha.** Park asub peaaegu kogu ulatuses munitsipaalmaal (0,17 ha asub eramaal katastriüksusel 62510:001:3450). Võrreldes kehtiva välispiiriga suureneb pargi pindala korrigeerimise tulemusel 0,05 ha. Piir kulgeb mööda kaldajoont, teeserva, haljasala serva, katastriüksuseid ja mõttelisi sirgeid. Lõuna tänava poolne piir kulgeb selliselt, et pargi piiridesse jääks tänavat ääristav puuderivi (58,38260911 ja 24,49383891; 58,38262595 ja 24,49397593 ning 58,38301452 ja 24,49613119).

Vändra pargi kehtiv pindala on 6,5 ha, **kavandatavate piiridega pindala on 3,29 ha.** Park asub kogu ulatuses munitsipaalmaal. Võrreldes kehtiva välispiiriga väheneb pargi pindala 3,16 ha. Pargi piiridest arvatakse välja eraaed, parkla, hoonestatud alad, spordiväljakud, pargi kirdeosas olev tee ning haljasala, kus pole pargi väärtused säilinud. Pargi piir kulgeb mööda tee- ja kergliiklustee serva.

Massu mõisa pargi piir kinnitati Vabariigi Valitsuse 5. oktoobri 2006. a määrusega nr 214 „Lääne maakonna kaitsealuste parkide piirid”. Massu mõisa pargi kehtivat piiri ei muudeta.

Vanamõisa mõisa pargi piir kinnitati Vabariigi Valitsuse 5. oktoobri 2006. a määrusega nr 214 „Lääne maakonna kaitsealuste parkide piirid”. Vanamõisa mõisa pargi kehtivat piiri ei muudeta.

Vatla mõisa pargi piir kinnitati Vabariigi Valitsuse 5. oktoobri 2006. a määrusega nr 214 „Lääne maakonna kaitsealuste parkide piirid”. Vatla mõisa pargi kehtivat piiri ei muudeta.

2.1.2. Puiesteed

Kuninga tänava puiestee praegu kehtiv pindala on 0,55 ha, **kavandatavate piiridega pindala on 0,48 ha.** Puiestee paikneb tervenisti munitsipaalmaal. Puiestee pindala väheneb välispiiri korrigeerimise tulemusel 0,07 ha. Uus piir on korrigeeritud vastavalt kehtivatele katastripiiridele ja olemasolevale olukorrale. Välja on jäetud Kuninga,- Hommiku- ja Lõuna tänava ristmik, kuna seal puuduvad loodusväärtused. Piir kulgeb mööda katastriüksusi, v.a Lydia Koidula pargiga külgnev lõunakülg, mille piir on viidud vastavusse pargi uue piiriga.

Pühavaimu tänava puiesteel puudub kehtiv välispiir, **kavandatavate piiridega pindala on 0,47 ha.** Puiestee paikneb tervenisti munitsipaalmaal. Välispiir kulgeb mööda katastriüksust ja teeserva.

Ringi tänava puiesteel puudub kehtiv välispiir, **kavandatavate piiridega pindala on 1,95 ha.** Puiestee paikneb tervenisti munitsipaalmaal. Objekt on kahe lahustükina. Läänepoolne lahustükk jääb Lõuna tänava, Mere puiestee ja Ringi tänava ristmiku ning Pühavaimu tänava vahele. Idapoolne lahustükk paikneb Pühavaimu ja Kuninga tänava vahel. Välispiir kulgeb mööda katastriüksust, tee serva, mõttelisi sirgeid. Lydia Koidula pargi ja Munamäe pargiga külgnev piir on Pärnu Linnavalitsuse soovi kohaselt piiritletud vastavalt puuderidade arvule ning mööda Pühavaimu ja Ringi tänava puiestee piire. Piir kulgeb mööda põhikaardile kantud tee servast lähtuvat puhvrit: neljarealise puiestee kohal 16 m, kolmerealise puiestee kohal 8,5 m ja kaherealise puiestee kohal 5 m kaugusel tee servast. Kuninga 29 poolne külg on Pärnu Linnavalitsuse soovi kohaselt piiritletud põhikaardile kantud tee vasakpoolsest servast 12 m kaugusele.

Vanapargi tänava puistee praegu kehtiv pindala on 0,75 ha, **kavandatavate piiridega pindala on 0,79 ha**. Puistee paikneb tervenisti munitsipaalmaal. Puistee pindala suureneb välispiiri korrigeerimise tulemusel 0,04 ha. Uus piir on korrigeeritud vastavalt kehtivatele katastripiiridele ja olemasolevale olukorrale. Välja on jäetud Pika tänava ja Riia maantee ristmik, mis on suure kasutuskooormusega liiklussõlm, kus puisteele omased väärtused puuduvad. Ristmiku väljajätmine aitab vähendada ka halduskooormust. Välispiir kulgeb mööda katastriüksust ja mõttelisi sirgeid.

3. Menetluse kirjeldus

Pärnu maakonna kaitsealuste parkide ja puisteede piiride muutmise menetlus algatati keskkonnaministri 23. juuli 2020. a käskkirjaga nr 7-4/20/9845-2. Menetluse viis läbi Keskkonnaamet. Kaitse-eeskirja eelnõu oli avalikul väljapanekul 01.04.2025-30.04.2025. Eelnõu avalikustamise teade ilmus üleriigilise levikuga ajalehes Pärnu Postimees (01.04.2025), väljaandes Ametlikud Teadaanded (01.04.2025, nr 2437831) ja Keskkonnaameti veebilehel. Teadaannetes tegi Keskkonnaamet looduskaitseaduse § 9 lg 4 punkti3 alusel ettepaneku arutada asja ilma avaliku aruteluta. Ettepanekut avalikuks aruteluks ei tehtud. Keskkonnaamet palus esitada eelnõule parandusettepanekud või vastuväited hiljemalt 30.04.2025.

Määruse muutmisest teavitati e-kirja³ ja posti teel 4 omavalitsust, kelle territooriumil objektid asuvad, Muinsuskaitseamet, MTÜ Roheline Pärnumaa ja 32 maaomaniku.

Avalikustamise perioodil vastas Muinsuskaitseamet 28.04.2025⁴, et sisulised kommentaarid puuduvad.

30.04.2025⁵ saatis MTÜ Roheline Pärnumaa seisukoha Pärnumaa parkide kaitse alt väljaarvamise kohta. Oma kirjas tõid välja, et enne parkide jm alade kaitse alt välja arvamise otsust tuleb läbi viia elustiku inventuur. Küsiti kas piiride muudatusega tehakse ka vähendamist ning samuti ei nõustunud, et Kurgja kalmistu põlispuud ja metsapark kaitse alt välja arvatakse, kuna siis on ala vähem range kaitse all.

Keskkonnaamet selgitas oma 12.05.2025⁶ kirjas mis asjaoludel pargid kaitse alt välja arvati, millisel määral pindala muutub ning et topelt kaitse Kurgja kalmistul ei tähenda ranget kaitset ning alale jääb kehtima Kurgja-Linnutaja maastikukaitseala kaitse-eeskiri.

4. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Määruse rakendamine aitab tagada Firenze harta kohase ajalooliste parkide kaitse. Rahvusvaheline Mälestiste ja Mälestisalade Kaitse Nõukogu (ICOMOS) registreeris Firenze harta 15. detsembril 1982. aastal Veneetsia harta lisana.

5. Määruse mõju ja rakendamiseks vajalikud kulutused

Määruse mõju on positiivne loodus- ja elukeskkonnale, aidates looduskeskkonna säilitamisega kaasa inimeste põhivajaduste ja elukvaliteedi tagamisele. Määrus aitab paremini tagada parkide terviklikkust ning selle kaudu pargimaastiku esteetika ja seal leiduvate liikide kaitset. Kehtestatavad piirid arvestavad alade eesmärgiks olevate väärtuste kaitse vajadusi ja selle rakendamine tagab nende säilimise.

Määruse jõustumisel puudub oluline mõju sotsiaalvaldkonnale, riiklikule julgeolekule, regionaalarengule ning riigiasutuste ja kohalike omavalitsuste korraldusele, sest pargid on juba kaitse all ja määrusega korrigeeritakse vaid alade piire.

³ Registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 01.04.2025 nr 7-4/25/6572.

⁴ Registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 28.04.2025 nr 7-4/25/6575-7.

⁵ Registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 02.05.2025 nr 7-16/25/8903.

⁶ Registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 12.05.2025 nr 7-16/25/8903-2.

Planeeringud tuleb kooskõlla viia kehtestatud õigusaktidega. Seega mõjutab määruse kehtestamine ka kehtestatud planeeringuid. Teadaolevalt vastuolusid kehtivate planeeringutega ei ole, mistõttu oluline mõju selles küsimuses puudub.

Vastavalt maamaksuseaduse §-le 4 kaasneb määruse jõustumisega kohaliku omavalitsuse maamaksutulude mõningane vähenemine. Maamaksuseaduse § 4 lõike 3 kohaselt hakkab maamaksusoodustus kehtima määruse jõustumisele järgneva aasta 1. jaanuaril. Parkide maa-ala on piiranguvöönd. Maamaksuseaduse § 4 lõike 2 kohaselt makstakse piiranguvööndi maalt maamaksu 50% maamaksumäärast. Kuna parkide pindala väheneb eramaa osas kokku 4,67 ha, siis selles osas kohaliku omavalitsuse maamaksutulu suureneb.

Vastavalt looduskaitseaduse §-le 20 võib riik kokkuleppel kinnisasja omanikuga omandada kinnisasja, mille sihtotstarbelist kasutamist ala kaitsekord oluliselt piirab, kinnisasja väärtusele vastava tasu eest. Pargis asuva kinnisasja sihtotstarbeline kasutamine ei ole üldjuhul oluliselt piiratud ja kuna pargi piiride muutused on valdavalt väikesed, siis ei kaasne olulist mõju maade riigile omandamisel.

Parkides ei ole toetuskõlblikke Natura 2000 metsaalasid ning hooldamist ja taastamist vajavaid poollooduslikke kooslusi.

Määruse jõustumine ei too kaasa uute organisatsioonide moodustamist.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub kümnendal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.

7. Vaidlustamine

Määruse üldkorraldusele ehk haldusakti tunnustele vastavat osa on võimalik vaidlustada, esitades halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras kaebuse halduskohtusse. Määruses on üldkorralduse regulatsioon suunatud asja (kinnistu) avalik-õigusliku seisundi muutmisele, hõlmates eelkõige asja kasutamist ja käsutamist reguleerivaid sätteid. Üldkorralduse tunnustele vastavad määruses need sätted, millest tulenevad kinnisasja omanikule või valdajale õigused ja kohustused, mis on konkreetse kinnisasjaga tihedalt seotud ning puudutavad kinnisasja kasutamist või käsutamist. Halduskohtumenetluse seadustiku § 46 lõike 1 kohaselt võib tühistamiskaebuse esitada 30 päeva jooksul kaebajale haldusakti teatavaks tegemisest arvates ja sama paragrahvi lõike 5 kohaselt kaebuse haldusakti õigusvastasuse kindlakstegemiseks kolme aasta jooksul haldusakti andmisest arvates.

Keskkonnaseadustiku üldosa seaduse kohaselt on ka keskkonnaorganisatsioonidel õigus esitada kaebus kohtusse. Keskkonnaasjades kohtusse pöördumist reguleerib keskkonnaseadustiku üldosa seadus (§-d 30 ja 31), mille kohaselt eeldatakse keskkonnaorganisatsioonide õiguste rikkumist või põhjendatud huvi, kui keskkonnaorganisatsioon vastab teatud kriteeriumidele (§ 31) ja kaebuse ese on seotud keskkonnaorganisatsiooni senise tegevuse või tegevusvaldkonnaga (§ 30 lõige 2).

8. Eelnõu kooskõlastamine

Eelnõu koostatakse teiste ministeeriumidega eelnõude infosüsteemi EIS kaudu.